

Het Waaiierprogramma

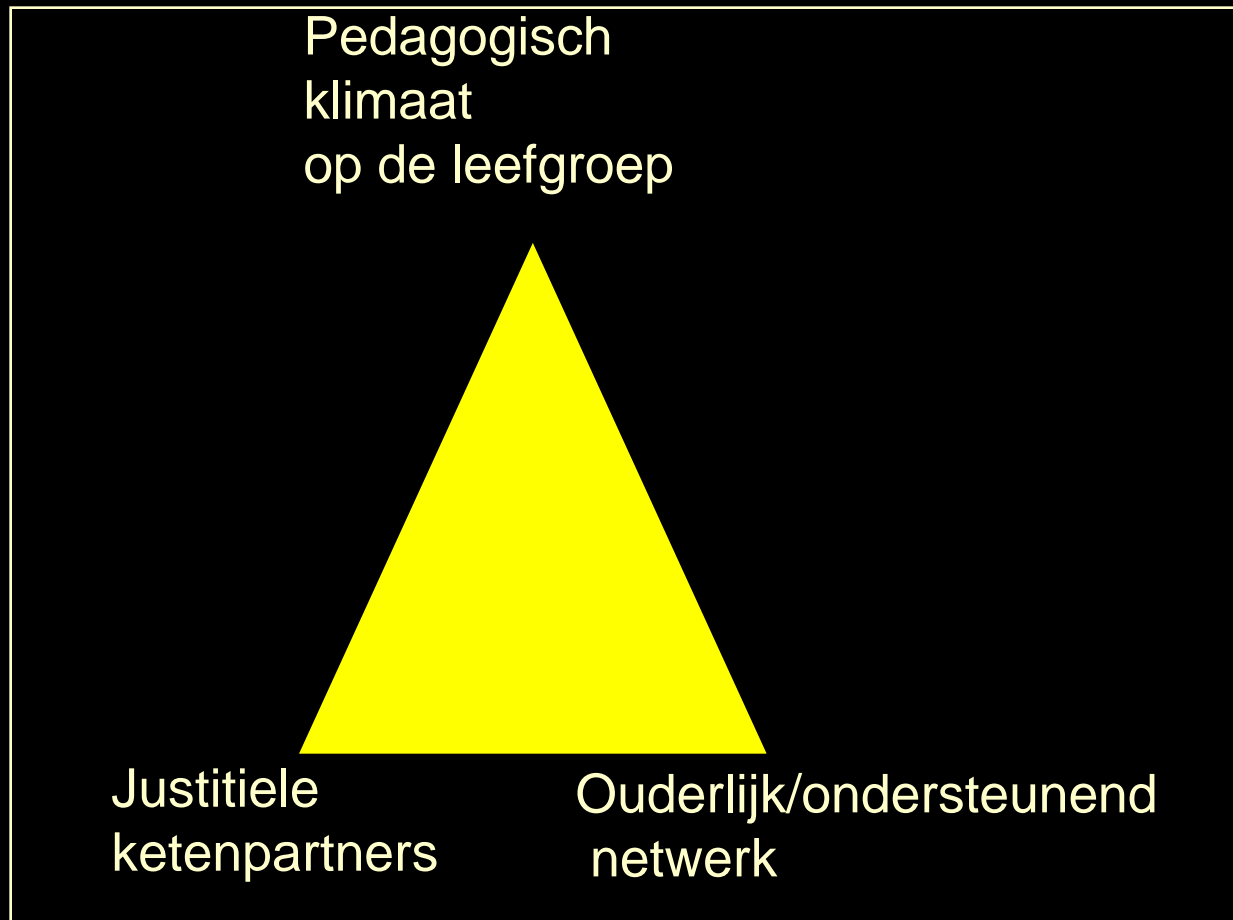
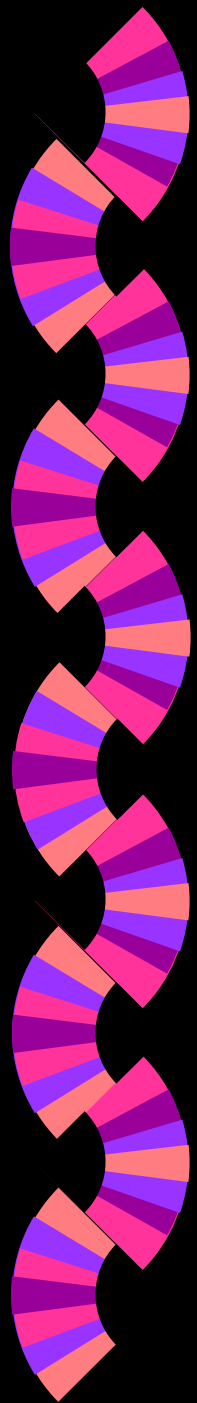
Een programma-pakket dat mogelijkheden
biedt voor de methodiek van het
competentiemodel in de justitiële
opvanginrichting

Diensten Opvang

- Vrijheidsbeneming
- Waarborgen continuïteit opvoeding
- Resocialisatie en indien mogelijk delictpreventie
- Uitvoering van onderzoek en rapportage pro justitia

De pedagogische context

Herbezinning op invulling taken

- Identiteit opvang diffuus.
Jeugdgevangenis versus mini-behandelinstelling???
- *De* opvangpupil bestaat niet.
Toch vrij uniforme bejegening???
- Aanbodgestuurd???
- Positie ouders???
- Geïsoleerd of deel van de keten???
- B.J.J.???

Missie van Eikenstein

- Bijzondere schakel tussen het moment van gedwongen plaatsing en het ontvangen van verdere hulp in het brede veld van jeugdhulpverlening.
- Initiërende rol bij noodzakelijke veranderingen in het gedrag van de geplaatste jongeren.
- Specifieke en effectieve interventie binnen de keten van het justitiële ingrijpen.

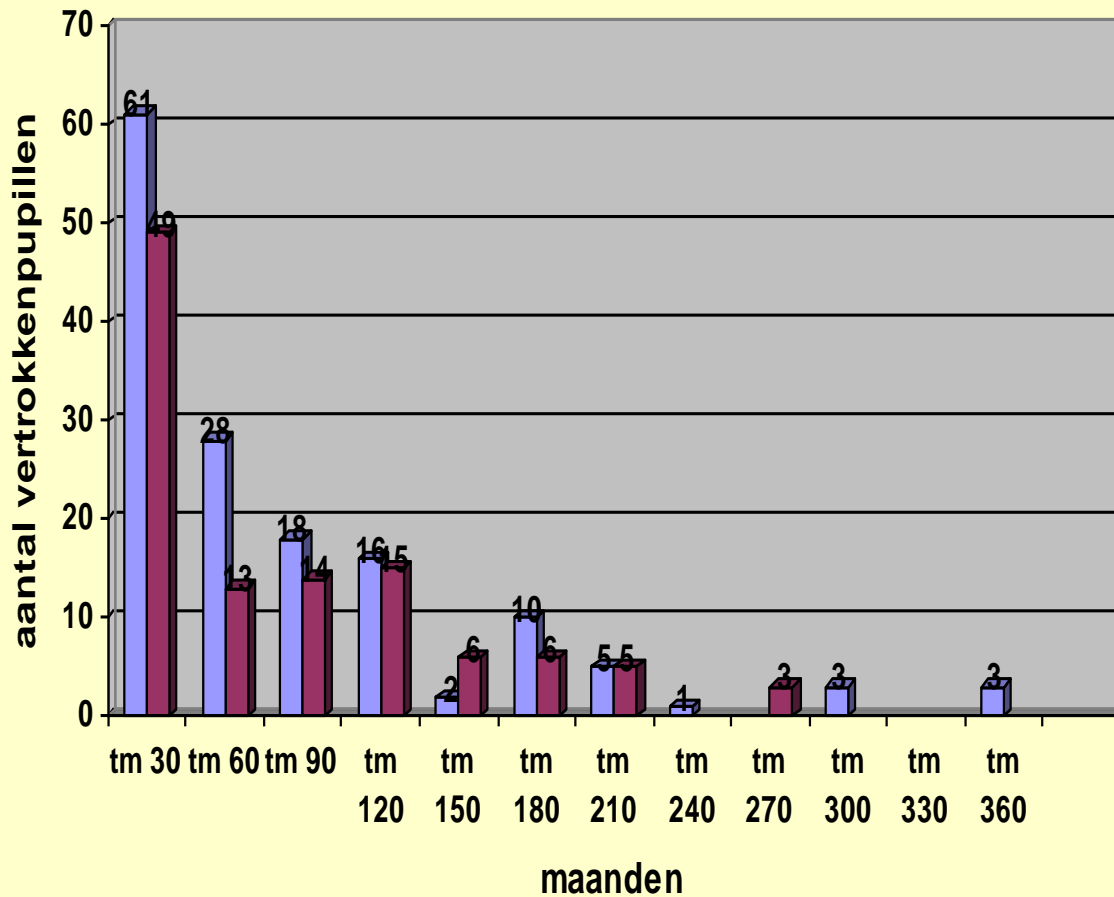
Van missie naar realisatie

- Analyse doelgroep
- Huidige aanbod in ogenschouw
- Biedt CM in huidige vorm antwoord?
- De Waaier
- Van plan naar aanpak

Verblijfsduur

Overzicht vertrokken per maand Eikenstein 1 oktober 2001 t/m 1 april 2002

Conclusies

- 40% binnen een maand vertrokken
- 68% binnen 3 maanden vertrokken
- 21% verblijft tussen 3 en 6 maanden
- 7% verblijft langer dan een half jaar

Huidige aanbod

- Vrijheidsbeneming als extern bepaald kader
- Nadruk op interne processen, keten/ouders onderbelicht
- Prioriteit beheersing probleemgedrag
- Dagprogramma meer gebouwd op traditie dan op methodisch doel: weinig variatie, weinig onderlinge afstemming en weinig doelgericht.

Competentiemodel als antwoord?

JA,

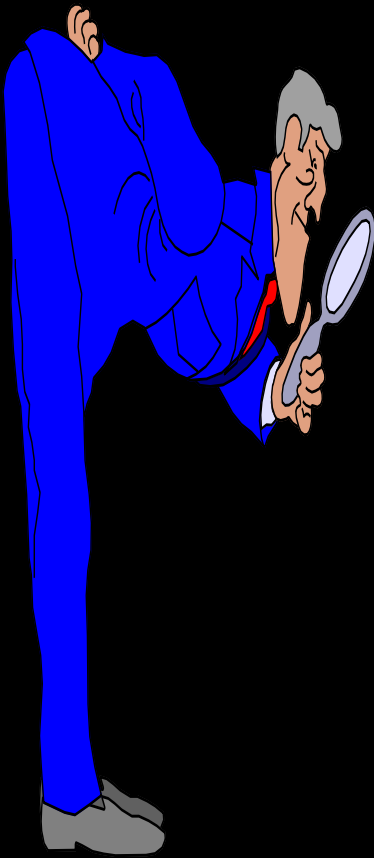
mits het CM wordt toegesneden
op de specifieke behoefte en
taakstelling van de opvang!!!

CM, waar praten we ook alweer over?????

- Doelen gericht op taken dagelijkse routine en ontwikkelingstaken
- Een dagelijkse routine met weinig witte vlekken die structureel kan worden verrijkt
- Een feedbacksysteem dat inspeelt op de motivatie van de pupillen
- Observatietechnieken volgens het s-r-c schema
- Coachgesprekken en pupilbesprekingen
- Competentie-analyse, probleem-analyse en netwerk-analyse

Knelpunten huidige invulling CM

- Het model gaat uit van een individuele aanpak. Daarvoor ontbreekt in de opvang de nodige formatie en de noodzakelijke achtergrondinformatie.
- Men heeft in de opvang te maken met een wisselende, vooraf onbekende verblijfsduur en perspectief.
- De grootste groep doorloopt niet lineair alle fases met als gevolg. Dus: De graduele opbouw naar empowerment en afbouw materiele versterkers is niet gegarandeerd.

Verdere knelpunten:

- Invulling huidige pedagogische doelen (= ontwikkelingstaken) is te algemeen, te ver van het bed van de jongere omdat er te weinig verband is met het psychologisch-juridisch decor.
- Zonder goede kaders kunnen de huidige doelen devalueren tot nieuwe instrumenten voor beheersing.

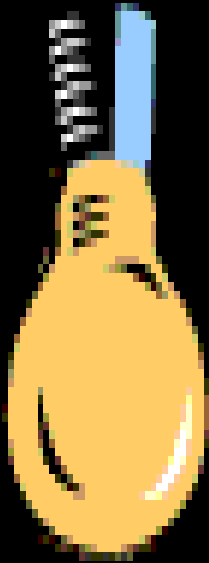

En tenslotte, Eikenstein kent:

- geen traditie om met een jongere doelgericht te werken
- geen traditie om de voortgang van pupillen te bespreken en te rapporteren
- geen traditie om informatie bij ketenpartners op te vragen of door te spelen
- geen traditie om de ouders bij de opvang te betrekken
- geen traditie om in jaarplannen en jaarverslagen aandacht te besteden aan pedagogische inspanningen en de effecten ervan

Het succes van het CM tot nu!!!!!!

- Het klimaat op de leefgroep wordt een leerklimaat.
- Groepsleiding krijgt positieve reacties van ketenpartners.
- Pupillen presenteren met trots de feedbackkaarten op rechtbank en aan ouders.
- Er worden trajecten ontwikkeld t.b.v. de overplaatsing.

Welke aanpassingen geven het CM nog meer kans?

- maatwerk per vraagstellingstype (verblijfsduur)
 - besef dat we maar een deel van het totale veranderingsproces in gang kunnen zetten en dus moeten investeren in samenwerking met ketenpartners.
-
- DUS: Reeks van korte programma's met doelstellingen rekening houden met het juridisch-psychologisch decor
 - DUS: Aandacht voor overdracht

Het waaiierprogramma:

- Het verblijf in de opvang wordt opgedeeld in 5 fases, die elk een programma aanbieden, gericht op een specifieke kerntaak en doelstelling.
- Elke fase beschrijft de afstemming met ketenpartners (informatie-uitwisseling en overleg).
- De fases worden niet lineair doorlopen; het aantal fases dat een jongere doorloopt tussen de eerste en de laatste is afhankelijk van de verblijfsduur.
- De programma's worden in de loop van het verblijf gedifferentieerder d.w.z. meer modules per fase, meer betrokkenheid van de ouders en meer investering in samenwerking met ketenpartners.

Koppeling van fasen

- Door de fasen van het waaiierprogramma af te stemmen op de fasen van het CM kunnen inhoud en methodiek op een zinvolle manier aan elkaar worden gekoppeld.
- Elke fase heeft een specifiek programma-aanbod dat rekening houdt en/of geïnspireerd wordt door het psychologisch en juridisch decor.

De vijf fasen van het waaierprogramma

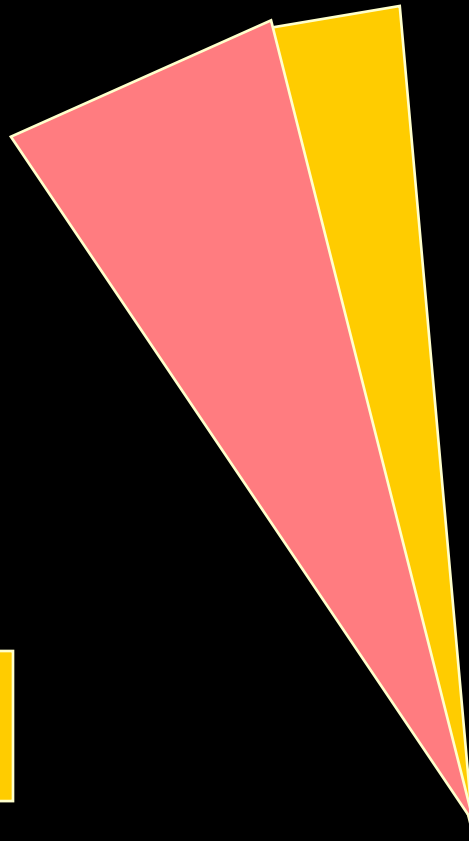
- Fase 1: De Schok 1 - 21 dagen
- Fase 2: De Participatie 3 - 12 weken
- Fase 3: De Orientatie 12 - 24 weken
- Fase 4: Het perspectief vanaf 24 weken
- Fase 5: Het vertrek max. 3 weken voor vertrek

Het minimale programma:

Fase 1:
De schok

Fase 5:
Het vertrek

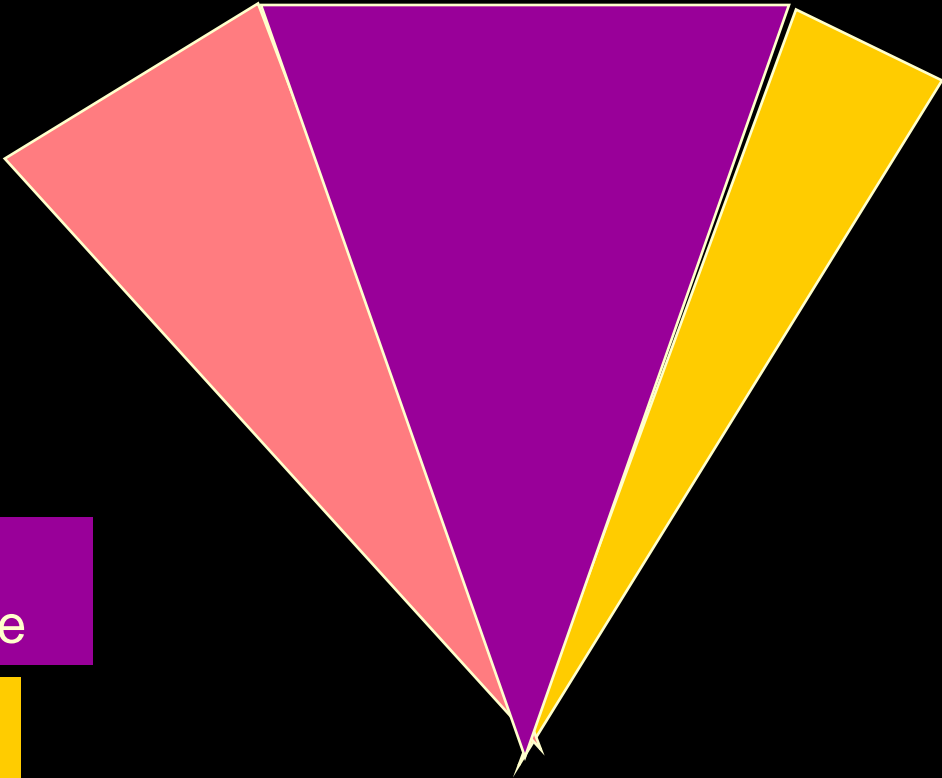
Basisprogramma

Fase 1:
De schok

Fase 2:
De participatie

Fase 5:
Het Vertrek

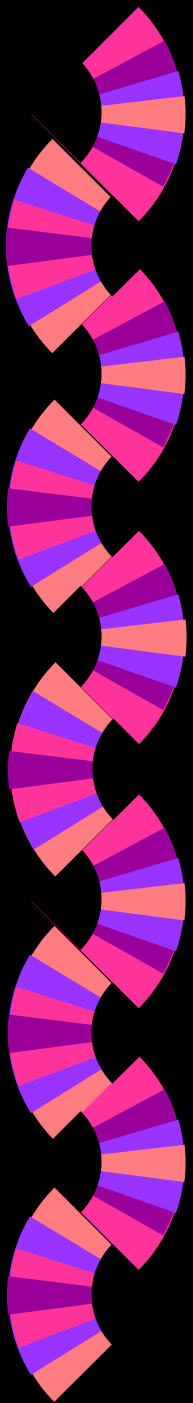
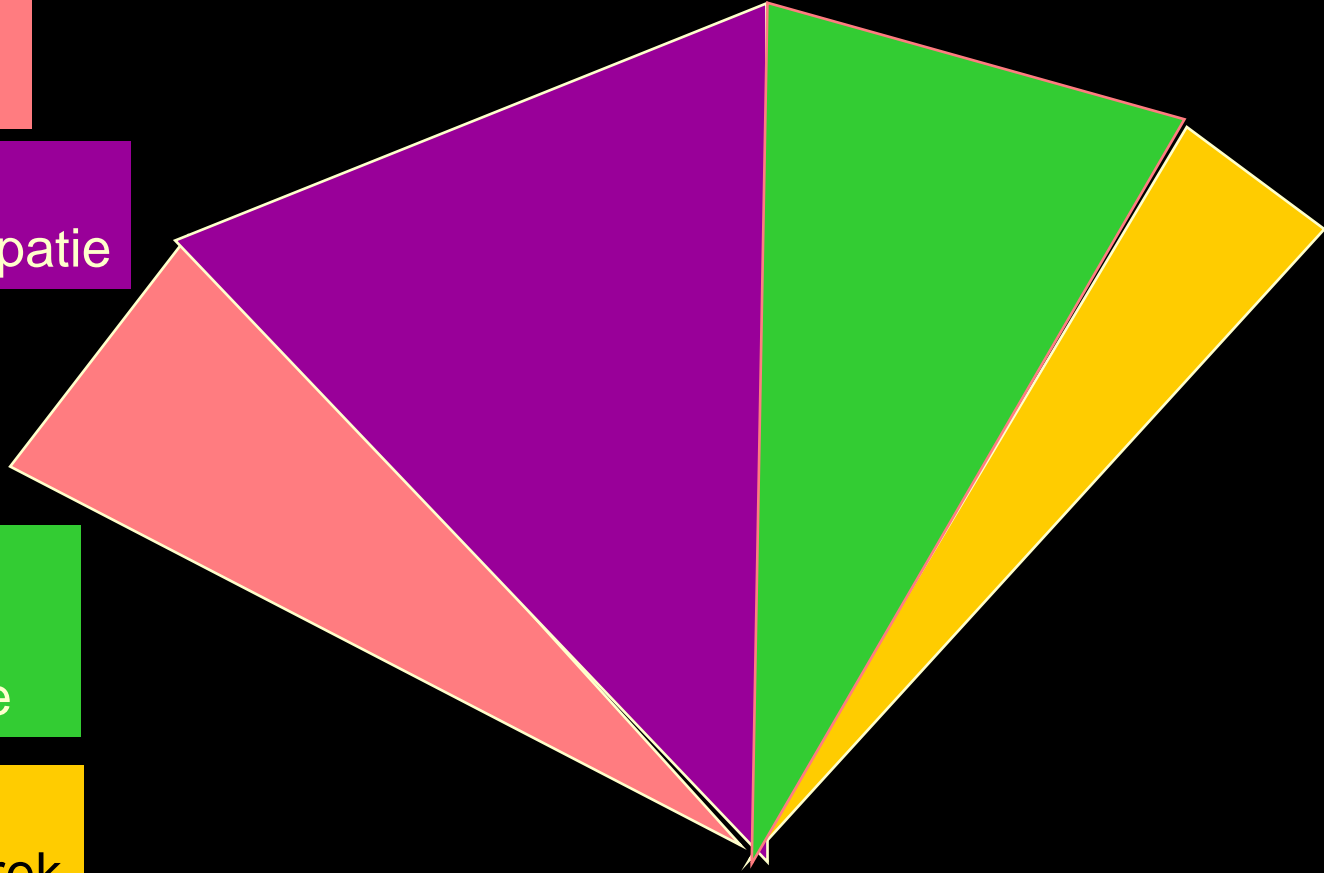
Basisprogramma plus

Fase 1:
De Schok

Fase 2:
De Participatie

Fase 3:
De
Orientatie

Fase 5:
Het Vertrek

Programma voor langverblijvers

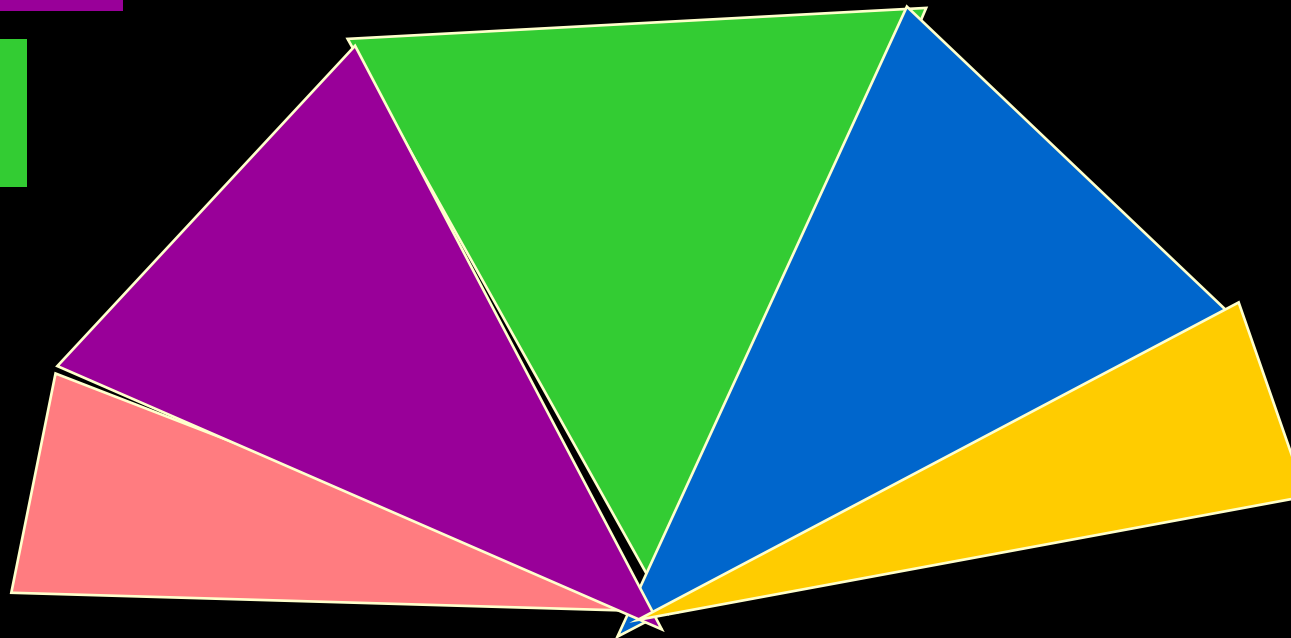
Fase 1:
De Schok

Fase 2:
De Participatie

Fase 3:
De Orientatie

Fase 4:
Het
Perspectief

Fase 5:
Het vertek

Fase 1: De Schok

De jongere leert ontzag te hebben voor het gezag en moet zich bezinnen op een noodzakelijke wending

Fase 2: De Nieuwe Start

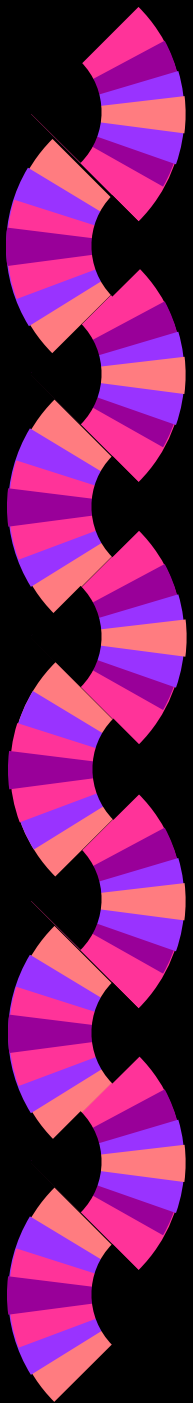
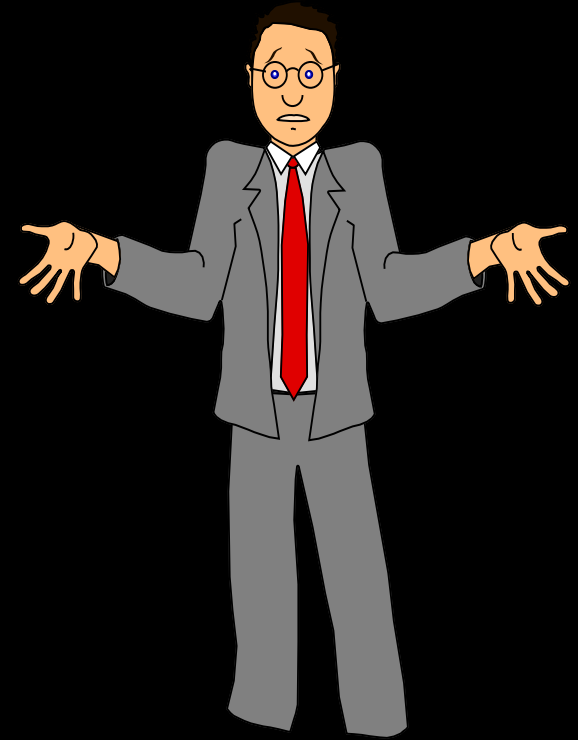
De jongere levert op een verantwoordelijke manier zijn/haar bijdrage aan het persoonlijkheids onderzoek en/of de beslissingen van de ketenpartners

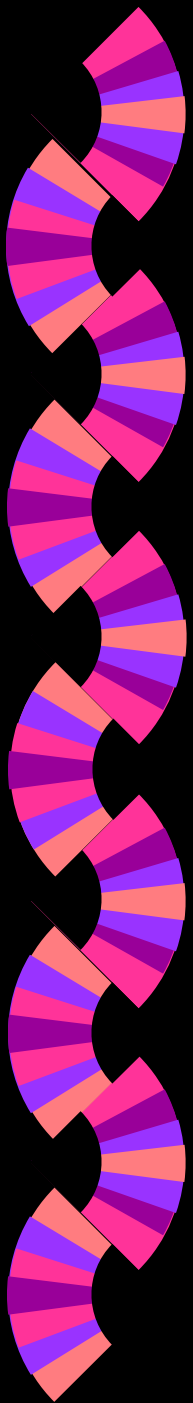
Fase 3: De Oriëntatie

De jongere richt zich op
zijn/haar
probleemgebieden:

- agressiviteit
- verstoorde seksualiteit
- verwarring in de identiteit
- verslaving
- criminaliteit

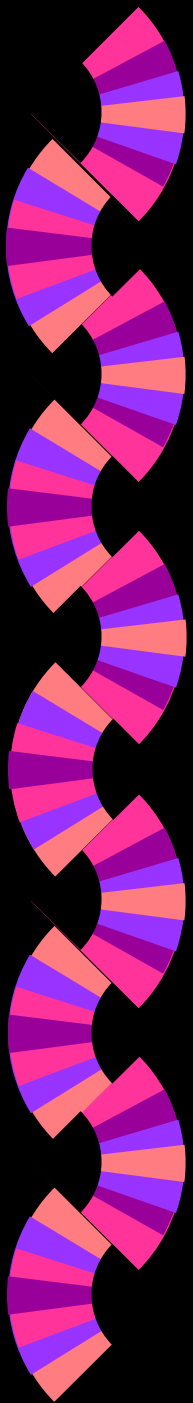
Fase 4: Het Perspectief

De jongere leert persoonlijke vaardigheden die ontleend worden aan het concrete perspectief dat inmiddels is ontstaan.

Fase 5: Het Vertrek

De jongere leert die vaardigheden die nodig zijn om de volgende stap richting de maatschappij zo goed mogelijk te maken.

Actiepunten ouderlijk netwerk

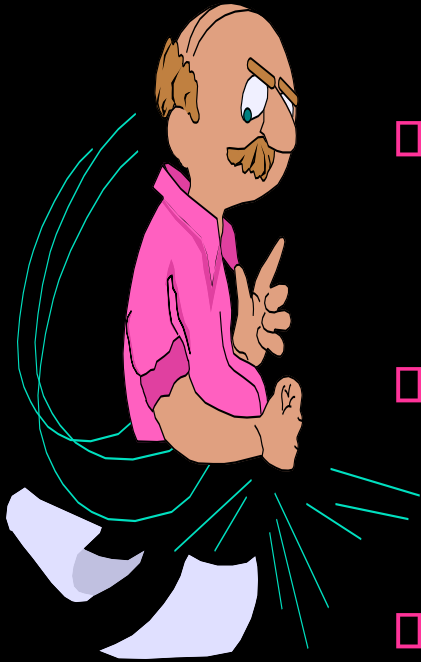
- Fase 1 **De Schok**: De ouders worden geïnformeerd over het waaierprogramma in de opvang
- Fase 2 **De Participatie**: De ouders worden geïnformeerd over de effecten van hun opstelling in de juridische procedures op de leermogelijkheden van hun kind..
- Fase 3 **De Oriëntatie**: De ouders worden geïnformeerd over en eventueel betrokken bij de oriëntatie van hun kind op de probleemgebieden
- Fase 4 **Het Perspectief**: De ouders worden betrokken bij het perspectief waarmee hun kind aan het werk is.
- Fase 5 **Het vertrek**: De ouders worden geïnformeerd over en betrokken bij het nemen van de volgende stap

Actiepunten ketenpartners

- Fase 1 **De schok**: Informatie opvragen bij de Raad vd Kinderbescherming en/of Gezinsvoogdijvereniging
- Fase 2: **De participatie**: Informatie opvragen over P.O. en zittingen (data en uitslagen/uitspraken)
- Fase 3: **De Oriëntatie**: Informatie-uitwisseling over plannen en vorderingen pupil (verblijfsplan)
- Fase 4: **Het perspectief**: Informatie-uitwisseling over inhoud programma vervolg en vorderingen pupil (verblijfsplan/STP)
- Fase 5: **Het vertrek**: Overdracht verzorgen

Van plan naar aanpak

- Modules ontwikkelen waarin zowel aandacht is voor de inhoud als voor de afstemming met ketenpartners.
- De technieken van het competentiemodel beschrijven zoals ze realiseerbaar zijn in de fases van het waaierprogramma
- Beschrijven takenpakket groepsleiding, lijnfunctionarissen, staf, bureau BSD en facilitair
- Beschrijven procedures t.b.v. afstemming met ketenpartners en ouderlijk netwerk
- Onderzoeken of de noodzakelijke financiële middelen kunnen worden vrijgemaakt

Voorbeelden modules:

Fase 1 (schrik en bezin)

- Leefgroep/onderwijs:
- Slachtoffer in beeld - training met een voorlichtend karakter over slachtoffers (al ontwikkeld-aankoop)
- Politie, justitie en de wet. Voorlichting. (nog te ontwikkelen door (PI?))
- Vaardigheden voor het omgaan met justitie. Hoe ga je om met gezinsvoogd, jeugdreclassering, rechtbank (nog te ontwikkelen)
- Intake en assessment bij onderwijs. Bezinning op je huidige onderwijsniveau/mogelijkheden (ontwikkeld)

Voorbeelden modules fase 2

- Sociale vaardigheden m.b.t. eigen netwerk, groepsleiders, leerkrachten en andere jongeren. De basis wordt gevormd door reeds bestaande programma's. Centraal staat een bordspel met allerlei rollenspel opdrachten (al voor 80 % ontwikkeld)
- Ik en mijn toekomst (afkomstig uit de vertrektraining). Een werkboek dat vanuit de school wordt aangeboden en doorgewerkt met de groepsleiding als ondersteuner.

Voorbeelden modules fase 3

- Binken en bangeriken. Ter beïnvloeding van agressief gedrag. Reeds ontwikkeld.
- Als een meisje 'nee' zegt. Een programma dat zich richt op de voorkoming van seksueel ongewenst gedrag. Reeds ontwikkeld.
- Leren omgaan met boosheid. Reeds ontwikkeld.
- Verslaving en middelengebruik. Voorlichtingsprogramma. Ontwikkeld.
- Sport en regels. Leren omgaan met regels aan de hand van sportactiviteiten. Reeds Ontwikkeld.
- Delictbespreking. Groepsgewijs. Ontwikkeld.
- Herstelrecht. Ontwikkeld.

Diensten als netwerkbouwer

- Met het waaiersprogramma voor de inhoud,
- het competentiemodel voor de technieken
- bereiken wij realistische doelen
- en plegen we een specifieke en effectieve interventie binnen de keten van het justitiële ingrijpen.